

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova

I.P. Colegiul „Iulia Hasdeu” din Cahul

„Aprob”

Directorul IP Colegiul „Iulia Hasdeu” din Cahul

Tataru Gheorghe

Programa

Pentru examenul de calificare

Metode și tehnici ale asistenței sociale

Nivelul 4 al CNC

Specialitatea: 92310 Asistența socială

Calificarea: Lucrător social

Cahul 2022

Programa a fost elaborată în baza următoarelor documente:

- Standard de pregătire profesională Calificarea: Lucrător social aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova Nr.de înregistrare SC -92/16, august 2016.
- Anexa la Ordinul nr. 1202 din 07.08.2018 cu privire la corelarea profilului și a specialităților incluse în nomenclatorul specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ mediu de specialitate.
- Planul de învățământ la specialitatea 92310, Asistență Socială, calificarea Lucrător social, 2016
- Curriculumul specialității 92310, Asistență Socială, calificarea lucrător social 2016 aprobat prin ordinul ME nr. 1081 din 29.12.2016.
- Suportul metodologic „Elaborarea programelor de examen în învățământul profesional tehnic ”, Anexa la Ordinul Ministrului Educației, Culturii și Cercetării nr.644/2020.

Autori:

Usatfi Emilia, grad didactic superior, Colegiul „Mihai Eminescu” din Soroca

Ianocoglo Margareta, grad didactic I, Colegiul „Iulia Hasdeu” din Cahul

Dobrov Victoria, grad didactic I, Colegiul „Vasile Lupu” din Orhei

Tremasov Marina, grad didactic II, Colegiul „Alexei Mateevici” din Chișinău

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific IP Colegiul „Iulia Hasdeu” din Cahul

Proces - verbal nr. 03 din „03” mai 2022

Recenzent:

Zbîrciog Tatiana, grad didactic superior, Colegiul „Iulia Hasdeu” din Cahul

Tocari Silvia, șef secție Protecția Copilului și Familiei, Direcția Generală Asistență Socială și Protecția Familiei Orhei

Adresa Programei în Internet:

<https://cihcahul.md/specialitati>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Lista competențelor profesionale specifice.....	5
III. Obiectivele de evaluare.	5
IV. Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:	10
V. Resurse necesare pentru desfășurarea examenului de calificare.....	10
VI. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Conform standardului de pregătire profesională Lucrătorul social lucrează atât cu tinerii și copiii aflați în dificultate, cât și cu persoanele în etate și presupune o sferă largă de competențe pentru desfășurarea activității de asistență socială. El trebuie să își demonstreze competența sa în relaționarea cu beneficiarii, planificându-și în timp activitățile generale și specifice, având abilități de comunicare interpersonal și interactivă.

Lucrătorul social trebuie să știe să întocmească dosarul de caz, să elaboreze planul personalizat al copilului/tânărului. Totodată lucrătorul social trebuie să aibă abilități de evaluare și monitorizare a familiei copilului/tânărului. El se implică în problematica socială cu care se confruntă persoane, grupuri, comunități defavorizate în scopul ameliorării situației sociale.

Programa pentru examenul de calificare la specialitatea Asistență socială, calificarea Lucrător social, este elaborată în baza curriculumului la unitățile de curs specificate în Planul de învățământ.

Prezenta programă este destinată candidaților ce solicită certificarea competențelor profesionale conform calificării Lucrător social. Candidații pot fi persoanele, ce au urmat programul de formare profesională Asistență socială.

Examenul constă dintr-o probă teoretică și o probă practică. Proba teoretică consta în rezolvarea unui test, iar proba practică constă în rezolvarea a două studii de caz.

Ponderea procentuală a probelor este de 40% proba teoretică și 60% proba practică.

Atât proba teoretică, cât și proba practică asigură o evaluare relevantă, completă și veridică a nivelului de stăpânire de către candidați a competențelor profesionale generale și a competențelor profesionale specifice, asigurându-se respectarea accesibilității, echității și incluziunii

Principiile urmărite sunt:

Principiul evaluării condițiilor cu valoarea preventivă a eșecului sau a deficienței de învățare.

Asigurarea calității instrumentelor de evaluare (validitate, fidelitate, obiectivitate, explicabilitate).

II. Lista competențelor profesionale specifice

CPS 1. Analiza componentelor structurale ale asistenței sociale ca știință.

CPS 2. Selectarea modelelor și tipurilor de metode specifice asistenței sociale.

CPS 3. Analiza teoriilor specifice ale asistenței sociale.

CPS 4. Testarea diverselor metode asistențiale de evaluare și intervenție în situațiile de criză a beneficiarilor.

CPS 5. Identificarea modelelor de recuperare și integrarea socială a persoanelor dependente de drog.

CPS 6. Aplicarea metodelor de intervenție și prevenire a situațiilor de criză a beneficiarilor.

CPS 7. Aplicarea metodei managementului de caz.

III. Obiectivele de evaluare.

CPS 1. Analiza componentelor structurale ale asistenței sociale ca știință

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Înțelegerea caracterul interdisciplinara și integrativ al asistentului social.	C1. Componentele structurale ale asistenței sociale ca știință.	A1. Formarea capacității studenților de a raporta conștient și responsabil domeniul asistenței sociale și ceea ce această profesie incumbă. A2. Analiza componentelor structurale ale asistenței sociale ca știință. A3. Identificarea legităților și principiilor de bază ale asistenței sociale.

CPS 2. Selectarea modelelor și tipurilor de metode specifice asistenței sociale

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Analiza criteriilor de clasificare a metodologiei asistenței sociale.	C2. Sensul conceptelor ”metodologie”, ”metodă”, ”tehnică”, ”procedeu”. C3. Criterii de clasificare a metodelor asistenței sociale.	A4. Utilizarea conceptelor sub forma identificării, construirii, ierarhizării, sistematizării și definiții. A5. Înzestrarea asistentului social cu un set de concepte care îi ajută să explice relațiile dintre fapte, acțiuni

		<p>umane, să controleze situațiile sociale, să acționeze în cunoștință de cauză.</p> <p>A6. Descrierea, aplicarea priorităților pentru acțiunile de sprijin, care sunt cele mai potrivite abordări în munca cu beneficiarul.</p> <p>A7. Rezolvarea multiplelor probleme cu care se confruntă persoanele în dificultate.</p> <p>A8. Aplicarea în practică a mai multor modele teoretice.</p>
--	--	---

CPS 3. Analiza teoriilor specifice ale asistenței sociale

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Aplicarea teoriei îngrijirii.	C4. Teoria îngrijirii.	<p>A9. Formarea capacității de a -și asuma responsabilitatea în ameliorarea condițiilor de viață ale tuturor celor aflați în dificultate sau care nu pot face față problemelor pe care le au.</p> <p>A10. Utilizarea eficientă a resurselor pentru a menține un echilibru social-uman, în spațiul social vizat, pentru a stopa eventuala deteriorare a condițiilor de viață sau a performanței individuale, pentru a combate pesimismul beneficiarului, care nu crede într-un viitor mai bun.</p>
UC2. Analiza teoriei atașamentului.	C5. Teoria atașamentului. C6. Teoria pierderii.	<p>A11. Formarea capacității de a interacționa cu un client în scopul menținerii relației de atașament, de a proteja persoana mai slabă, vulnerabilă în raport cu factorii sau agenții externi sau interni.</p> <p>A12. Utilizarea metodelor adecvate de intervenție și schimbare a situației generate de pierdere.</p>

UC3. Aplicarea cărții vieții-instrument cu valoare terapeutică.	C7. Teoria identității. Cartea vieții – instrument cu valoare terapeutică.	A13. Utilizarea aspectelor ce țin de problema identității în special pentru cazurile adopției, plasamentului familial sau al împărțirii responsabilităților privind creșterea și educarea unor copii între mai multe familii (familii de origine, familie substituit de îngrijire).
---	--	---

CPS 4. Testarea diverselor metode asistențiale de evaluare și intervenție în situațiile de criză a beneficiarilor.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Implementarea principalelor surse de informare explorate în procesul de evaluare.	C8. Cadrul general de analiză a conceptelor „evaluare” și „intervenție socială”. C9. Caracteristica evaluării. Caracteristica intervenției	A14. Utilizarea funcțiilor evaluării în activitatea asistențială A15. Utilizarea metodelor eficiente în procedura de evaluare și intervenție. A16. Utilizarea metodelor și instrumentelor de evaluare a individului și familiei conform rolurilor și potențialului lor de asistare.
UC2. Utilizarea în activitatea asistențială a sprijinului social.	C10. Sprijinul social.	A17. Aplicarea în activitatea asistențială a sprijinului social A18. Elaborarea rețelei sociale ca instrument util în sprijinul social. A6. Implementarea în practica asistențială a sprijinului social.
UC3. Utilizarea grupului de suport.	C11. Grupul de suport.	A19. Explicarea tipurilor de grupuri de suport.
UC4. Utilizarea tehnicii câmpului de forțe.	C12. Analiza câmpului de forțe.	A20. Identificarea punctelor puternice cât și cele slabe care caracterizează situația-problemă.
UC5. Utilizarea medierii ca metodă de intervenție în soluționarea conflictelor.	C13. Medierea.	A21. Utilizarea metodei medierii în practica asistențială.
UC6. Aplicarea în practica asistențială a observației participative.	C14. Observația, caracteristica ei. C15. Caracteristicile observației spontane.	A22. Utilizarea unui ghid de observație prin care asistentul social urmărește scopul identificării naturii și structurii interacțiunilor ce se stabilesc între membrii familiei.

	C16. Caracteristicile observației științifice. Principiile și etapele observației participative.	A23. Identificarea metodelor și tehnicilor aplicate de asistentul social în lucrul cu familia
UC7. Analiza structurii anchetei sociale.	C17. Ancheta socială. Conținutul anchetei sociale structurate/prin administrare de chestionar. C18. Scopul, obiectul, conținutul, sursa de informație a anchetei sociale. C19. Structura anchetei sociale.	A24. Formarea capacității de a utiliza ancheta socială ca metodă de bază în practica asistării sociale. A25. Analiza interpretarea și evaluarea informațiilor din perspectiva anchetei sociale. A14. Aplicarea în practica asistențială a anchetei sociale.
UC8. Utilizarea interviului ca instrument de culegere a datelor.	C20. Interviul. Caracteristica tipurilor de interviu folosite în asistența socială a familiei. C21. Etapele interviului Strategia interviului.	A26. Implementarea tipurilor de interviu. A27. Aplicarea în practica asistențială a interviului.
UC9. Utilizarea genogramei și ecomapei în scopul înțelegerii circumstanțelor și resurselor unice ale beneficiarilor. Elaborarea istoricului social.	C22. Istoricul social, genograma, ecomapa. C23. Structura istoricului social. C24. Caracteristica genogramei. Caracteristica ecomapei.	A28. Utilizarea codurilor în realizarea genogramei și ecomapei A29. Elaborarea genogramei și ecomapei, utilizarea ei în practica asistențială. A30. Identificarea componentelor principale a istoricului social.
UC10. Utilizarea cunoștințelor de bază în explicarea metodelor și tehnicilor specifice de diagnoză în protecția copilului.	C25. Diagnoza socială. C26. Diagnosticul descriptive și explicativ.	A31. Utilizarea criteriilor științifice în evaluarea și diagnoza din protecția copilului. A32. Utilizarea corectă a conceptelor care descriu procesul de diagnoză socială la nivel microsocial.
UC11. Utilizarea metodei biografice.	C27. Metoda biografică Caracteristica metodei biografice. C28. Tipurile de biografii.	A33. Utilizarea corectă a conceptelor care descriu metoda biografică. A34. Operaționalizarea valorilor proprii în contextul aplicării metodei biografice în practica asistențială. A35. Identificarea strategiei de cunoaștere a experienței de viață a beneficiarului prin intermediul metodei biografice.

CPS 5. Identificarea modelelor de recuperare și integrarea socială a persoanelor dependente de drog.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Elaborarea ghidului de evaluare aplicat persoanelor dependente.	C29. Metode și tehnici aplicate persoanelor dependente de drog.	A36. Identificarea metodelor și tehnicilor aplicate persoanelor dependente de drog.
UC2. Elaborarea plan model de consiliere a persoanelor dependente de drog/alcool.	C30. Metodele și tehnicile utilizate de asistenții sociali în procesul de evaluare și intervenție socială: – Munca de caz – Lucrul cu grupul.	A37. Analiza evaluării finale și închiderea cazului. A3. Elaborarea programelor de comunicare cu copiii părinților dependenți.

CPS 6. Aplicarea metodelor de intervenție și prevenire a situațiilor de criză a beneficiarilor.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:
UC1. Proiectarea activităților lucrătorului social adresate persoanelor cu dizabilități.	C31. Servicii sociale adresate persoanelor cu dizabilități. C32. Rolul asistentului social în munca cu persoanele cu dizabilități.	A38. Identificarea serviciilor adresate persoanelor cu dizabilități A39. Selectarea criteriilor destinate rolului lucrătorului social în munca cu persoanele cu dizabilități. A40. Implementarea strategiilor de parteneriat a activității lucrătorului social cu echipa multidisciplinară în oferirea de suport persoanelor cu dizabilități.
UC2. Elaborarea programelor de consiliere adresate persoanelor cu dizabilități.	C33. Practici pozitive în acordarea asistenței sociale persoanelor cu dizabilități.	A41. Evaluarea practicilor de acordare a asistenței sociale persoanelor cu dizabilități.

CPS 7. Aplicarea metodei managementul de caz.

Unități de competență	Obiective de evaluare	
	Candidatul va demonstra că posedă următoarele cunoștințe:	Candidatul va demonstra că posedă următoarele abilități:

UC1. Implementarea planului individualizat de asistență a beneficiarului.	C34. Managementul de caz: Specificul managementului de caz. C35. Formele managementului de caz.	A42. Aplicarea managementului de caz în dependență de trebuințele și nevoile beneficiarului/ beneficiarilor. A43. Implementarea etapelor managementului de caz.
UC2. Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare, monitorizare și intervenție în situație de criză.	C36. Specificul managementului de caz. C37. Etapele managementului de caz.	A44. Aplicarea sistemului național de referire în soluționarea problemelor beneficiarului. A45. Instrumentarea dosarelor beneficiarilor în conformitate cu managementul de caz în asistența socială.

IV. Atitudini specifice predominante de care trebuie să dea dovadă candidatul:

1. Atenție și concentrare în procesul de executare a sarcinilor de lucru.
2. Comunicare corectă și eficientă a informațiilor.
3. Curiozitate și interes pentru realizarea activităților practice.
4. Cunoașterea drepturilor și responsabilităților unui lucrător social.
5. Interes și respect pentru rezultatele muncii, valorile și opiniile altor persoane.
6. Elemente de creativitate în executarea sarcinilor de lucru.
7. Conduită autonomă în situații de lucru corespunzătoare calificării solicitate.
8. Abordare critică și creativă.

V. Resurse necesare pentru desfășurarea examenului de calificare

Rechizite și materiale premise: test, pix de culoare albastră.

VI. Resursele didactice recomandate elevilor

1. Bocancea G., Neamțu Elemente de asistență socială- Iași: Polirom,1999
2. Bulgaru M., (00rd.). Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale, Chișinău,2003.
3. Bulgaru M. Asistența socială. Fundamente teoretice și practice, Chișinău, 2009.
4. Bulgaru M Asistența Socială Ghid de studii Gh; CEP USM, 2010
5. Cojocaru Șt. Proiectul de intervenție în asistența socială, Iași, 2006.
6. Cojocaru Ș . Metode apreciative în asistența socială, Iași,205
7. Iluț P. Abordarea calitativă a socioumanului, Iași, 1997.
8. Miftode V. Fundamente ale asistenței sociale, București,1999
9. Miftode V. Teorie și metode în asistența socială: elemente introductive, Iași, 1994
10. Miley K.K. Practica asistenței sociale Iași, 2006
11. Neamțu G (coord.). Tratat de asistență socială, Iași; Polirom.2003

12. Stănulescu E.. Sociologia educației familiale, Iași,2002.vol.I
13. Spînu M., Întroducere în asistența socială a familiei și protecția copilului. Chișinău,1998